

Miljørettet helsevern, smittevern, beredskap og planarbeid

Kurs B i samfunnsmedisin 2021

Kurset gjennomføres som et digitalt kurs som følge av pandemisituasjonen, og består av en nettbasert samling 8. april og to heldagssamlinger 15. - 16. april 2021. Kurset forutsetter aktiv deltakelse og medvirkning i nettbaserte diskusjoner i grupper, samt forberedelser i forkant av kurset. Deltakelse er påkrevet begge dager. Samlet tid til forberedende arbeid og deltakelse i samlingene tilsvarer 30 kurstimer.

Læringsmål

Kursdeltakerne skal få oversikt over forebyggende og grupperettede fagområder i samfunnsmedisin. Kurset skal gi innføring i lovverk og saksbehandling innenfor fagområdene, og gi deltakerne støtte til praktisk håndtering av slike problemstillinger i egen arbeidssituasjon.

Innhold

Kurset vektlegger sammenhengen mellom hovedtemaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap og inkluderer planarbeid under hvert av hovedtemaene.

Kurset er koblet til disse læringsmålene i ny spesialistutdanning:

Spes/LM-kode	LM ID	TEMA/OMRÅDE	LÆRINGSMÅL
SAM	024	Ledelse og administrasjon	Beherske delegering, samhandling og brukermedvirkning.
SAM	026	Plan- og prosjektarbeid	Ha god kunnskap om plan- og prosjektarbeid.
SAM	027	Plan- og prosjektarbeid	Beherske planprosesser og gjennomføring av prosjekter i egen virksomhet.
SAM	032	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid nasjonalt og lokalt.
SAM	033	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar, roller og myndighet for beredskap nasjonalt og i egen organisasjon.
SAM	035	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Selvstendig kunne anvende samfunnsmedisinsk kompetanse i en krisesituasjon.
SAM	036	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om lovgrunnlaget og andre styrende dokumenter for smittevernarbeidet.
SAM	037	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om kommunelegens særlige ansvar for smittevernarbeidet i kommunen.
SAM	038	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Beherske ledelse og organisering av smittevernarbeid.
SAM	039	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar for miljørettet helsevern i kommunen.
SAM	040	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha kjennskap til tilsyn innen miljørettet helsevern.

Gjennomføring av kurset:

Kurset gjennomføres digitalt med en halv dag nettbasert introduksjon 8.april og to nettbaserte samlinger torsdag 15.4 og fredag 16.4. Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Etter introduksjonen 8. april og før samlingen 15. april, skal gruppene møttes én gang à 1,5 t digitalt for å diskutere en problemstilling for hvert av temaene miljømedisin, helseberedskap og smittevern.

Det benyttes Teams som teknisk løsning som gir gode muligheter for nettbasert diskusjon i mindre grupper. Deltakerne får tilsendt møteinvitasjon elektronisk. Nettbasert samling er ikke bare et "webinar" med forelesninger formidlet over nett, men forutsetter aktiv medvirkning fra kursdeltakerne. Det er i tillegg satt av tid til gruppearbeid slik at deltagerne kan forberede gruppeoppgaven, men også diskutere og reflektere over ulike tema som kommer opp i løpet av kurset.

Forarbeid til gruppearbeid

Hver deltaker skal **senest 21. mars 2021** sende til tone.bruun@fhi.no tre halvsideslange problemnotater eller kasusbeskrivelser som er egnet for gruppediskusjon; ett for hvert av temaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap.

Notatene skal ta utgangspunkt i konkrete problemstillinger, fortrinnsvis fra egen praksis, virksomhet, organisasjon eller arbeidsplass. Notatene skal presentere saken og de problemstillinger den reiser.

Forarbeidet teller 4,5 kurstimer. Bare de som har sendt inn problemnotater, kan få kursbevis.

Gruppearbeid under kurset

Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Kursledelsen bistår underveis. Gruppearbeidet er todelt:

1) Drøfte innsendte notater

Hver gruppedeltaker skal legge fram ett av sine innsendte notater – valgfritt tema – og la gruppa diskutere denne saken.

2) Presentere én sak

Kursledelsen har til hver gruppe valgt ut (og modifisert litt) én sak blant de innsendte notatene. Gruppa skal drøfte denne saken inngående. På kursets siste dag skal hver gruppe presentere sitt arbeid med denne saken på 15 minutter under overskriftene «saken», «problemstillinger», «momenter i vurderingen» og «forslag til løsning» etterfulgt av 10 minutters diskusjon.

Lesepensum

Før kurset skal deltakerne forberede seg ved å lese visse dokumenter og gjøre seg kjent med visse nettsider; man skal altså åpne nettsidene og bla gjennom undersider for å se hva som finnes av hjelpemidler der og gjerne lese det man synes er særlig relevant for eget arbeid. Samlet skal man bruke 2,5 timer.

Les:

- Nasjonal helseberedskapsplan, kapittel 1-4 og 9.
https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/hod/fellesdok/planer/helseberedskapsplan_010118.pdf

Bli kjent med:

- Miljø og helse. <https://www.helsedirektoratet.no/tema/miljo-og-helse>
- Miljø og helse. <https://www.fhi.no/ml/miljo/>
- Smittevernveilederens temakapitler.
<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/>
- Strålevernets temasider. <https://www.dsa.no>
- Risiko, sårbarhet og beredskap. <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Kursledelse

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Norsk samfunnsmedisinsk forening. Kurslederne er:

Tone Bruun
Preben Aavitsland
Toril Attramadal
Christine Instanes
Helena Niemi Eide

Evaluering

Det sendes ut evalueringsskjema i etterkant av kurset

Timeplan

Introduksjonsdag torsdag 8. april (4 t)

12.00 – 12.30	Velkomst, presentasjon av kurset og deltakerne <i>Kursledelsen</i>
12.30 – 13.00	Helsedirektoratet og helseberedskapen: koordinering, roller og kriseutvalg <i>Helen Brandstorp, Helsedirektoratet</i>
13.00 – 13.30	Helseberedskap under pandemien fra en kommuneleges perspektiv <i>Kathrine Kristoffersen, Tromsø kommune</i>
14.00-14.15	Benstrekk/pause
14.15-15.15	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i miljørettet helsevern <i>Hubert Dirven, Folkehelseinstituttet</i> <i>Gruppediskusjon: Løvenskioldbanen og blyforurensing</i>
15.15-16.00	Introduksjon til gruppearbeidet Drøfte innsendte notater

Før kurset starter, skal gruppene ha møttes én gang à minst 1,5 t digitalt for å gjøre del 1 av gruppearbeidet (hver gruppedeltaker legger fram ett av sine innsendte notater og la gruppa diskutere denne saken).

I tillegg gå igjennom opplæringsmateriell som sendes ut til kursdeltagerne 8. april (3t):

- Lovverk, veiledere, organisering og faglig bistand i smittevernet
Tone Bruun, Folkehelseinstituttet
- Samarbeid mellom FHI, kommunelegen og Mattilsynet i smittevernet
Helena Niemi Eide, Folkehelseinstituttet
- Atomberedskap
Astrid Liland, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
- FHI og pandemien fra et samfunnsmedisinsk perspektiv:
Samtale med Frode Forland, Folkehelseinstituttet
- Quiz

1. kursdag 15. april: Miljørettet helsevern og helseberedskap 9.00 – 16.15 (7,5 t)

9.00-9.30	Overordnet organisering av helseberedskapen i Norge: lovverk, veiledere og planer <i>Siri Hauge, Helse- og omsorgsdepartementet</i>
9.30-10.15	Folkehelseinstituttet og helseberedskapen: overvåking, faglig bistand og risikovurdering <i>Toril Attramadal, Folkehelseinstituttet</i>
10.15-11.00	Gruppearbeid
11.00-12.00	Organisering av helseberedskapen i en kommune

	<i>Einar Braaten, Øvre Eiker kommune</i>
12.00 – 12.45	Lunsj
12.45 – 13.15	Lovverk, veiledere, organisering og bistand i miljørettet helsevern, <i>Helsedirektoratet</i>
13.15 – 13.45	Strålevern, sikkerhet og miljømedisin <i>Terje Christensen, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet</i>
14.45 – 14.15	Gruppearbeid
14.15 – 14.45	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: inneklima <i>Johan Øvrevik, Folkehelseinstituttet</i>
14.45 – 15.15	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: støy <i>Gunn Marit Aasvang, Folkehelseinstituttet</i>
15.15 – 16.15	Kommunelegen og miljørettet helsevern <i>Frantz Leonard Nilsen, Bærum kommune</i>

2. kursdag 16. April: Smittevern kl. 8.00 – 15.30 (7,5t)

8.00-8.30	Aktuell utfordring i smittevernet: antibiotikaresistens <i>Kirsten Gravningen, Folkehelseinstituttet</i>
8.30 – 9.15	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i smittevernet <i>Preben Aavitsland, Folkehelseinstituttet og Arendal og Froland kommuner</i>
9.15 – 10.15	Gruppearbeid
10.15 – 11.00	Aktuell utfordring i smittevernet: vaksinasjon <i>Ellen Furuse, Folkehelseinstituttet</i>
11.00 – 12.00	Livet som smittevernlege: planlegging, oversikt, rådgivning og håndtering <i>Panelsamtale med:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Cato Innerdal (KOL Molde)</i> - <i>Eli Sagvik (SMOL Trondheim)</i> - <i>Tone Bruun (smittevern vakt FHI)</i>
12.00 – 12.45	Lunsj
12.45 – 15.30	Presentasjon av gruppearbeid (fem grupper à 15+15 minutter hver)